

[Boligministeren]

fritaget for afgift efter loven om realrenteafgift af visse pensionskapitaler m.v., som var resultatet af det forlig, der blev indgået mellem regeringspartierne og socialdemokratiet i december 1982. Der er imidlertid fra regeringsside klart givet udtryk for, at gennemførelsen af en ændring af denne lov, hvorefter investeringer i de omhandlede delindeksobligationer bliver fritaget for afgift, vil blive betragtet som et brud på realrenteforliget.

Som det fremgår af det anførte, fremsætter jeg forslagene til ændringer for at opfylde den parlamentariske forpligtelse, der påhviler regeringen som følge af folketingsbeslutningen, uanset at regeringen ikke kan anbefale dem til vedtagelse.

Socialministeren (Elsebeth Kock-Petersen):

Jeg skal herved tillade mig at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om social bistand. (Ændring af regler om finansiering).
(Lovforslag nr. L 205).

Baggrunden for lovforslaget er regeringens ønske om at omlægge finansieringsreglerne på det sociale område, så der opnås en større kommunal og amtskommunal handlefrihed.

Det må ved en omlægning sikres, at ansvar og finansiering følges ad, og at der skabes økonomisk neutralitet mellem udgiftsområder, der har en nær sammenhæng.

Det må også være et mål med finansieringsreglerne, at der skabes en interesse for hensigtsmæssige løsninger på områder, der præges af, at problemerne skal løses i samarbejde mellem kommuner og amtskommuner. Herved sikres det, at borgerne får tilbudt de rigtige ydelser og foranstaltninger.

Endelig må det være et mål i sig selv at få det administrative arbejde i tilknytning til finansieringsreglerne formindsket mest muligt.

Regeringen har lagt vægt på, at kommunerne og amtskommunerne blev inddraget i overvejelserne om, hvorledes en finansieringsomlægning burde udformes.

Jeg udsendte derfor i slutningen af november 1984 et oplæg, der indeholdt regeringens foreløbige tanker om forslag til nye finansieringsregler.

Oplægget bygger på det hovedsynspunkt, at statsrefusionen på en række sociale udgiftsområder skal erstattes af fuld kommunal og amtskommunal finansiering. Ud fra total-

balanceprincippet skal bortfaldet af statsrefusionen modsvares af en tilsvarende forøgelse af de generelle tilskud til kommunerne og amtskommunerne, ligesom den enkelte kommunes og amtskommunes indtægter skal påvirkes mindst muligt ved justeringer af tilskuds- og udligningssystemet.

Med hensyn til de enkelte udgiftsområder foreslås det i oplægget, at der for så vidt angår udgifterne til almindelige daginstitutioner og dagpleje for børn og unge bliver tale om fuld kommunal finansiering.

I oplægget foreslås endvidere, at udgifterne vedrørende bistand til personer i eget hjem og udgifterne vedrørende institutioner for ældre bliver opdelt efter aldersgrupper. Forslaget indebærer nærmere, at udgifterne vedrørende personer, der er fyldt 67 år, i princippet skal afholdes fuldt ud af kommunerne, mens udgifterne vedrørende personer under 67 år skal deles mellem kommuner og amtskommuner.

For personer under 67 år med ophold i kommunale eller amtskommunale institutioner – herunder også forsorgshjem – betyder forslaget fra oplægget, at der sker en deling af de faktiske opholdsudgifter mellem kommunen og amtskommunen. For personer over 67 år med ophold i amtskommunale institutioner skal kommunen ifølge oplægget betale en fast takst til amtskommunen, hvori- mod der ved ophold i kommunale institutioner er tale om fuld kommunal finansiering.

Den foreslåede aldersgrænse på 67 år skal ses i lyset af, at det på det store kommunale plejeområde er fundet hensigtsmæssigt at lægge vægt på, at det er den ansvarlige myndighed selv, der bør bære udgifterne. For de noget yngre personer, for hvem institutions- tilbuddene typisk er amtskommunale, mens servicetiltuddene typisk er kommunale, findes det mere hensigtsmæssigt, at såvel kommunen som amtskommunen deltager i finansieringen.

Som led i finansieringsomlægningen er det i oplægget endvidere foreslået, at man inddrager kommunerne i finansieringen af fremtidigt tildelte førtidspensioner ved at nedsætte statsrefusionen fra 100 til 75 pct.

Endelig indeholder oplægget forslag om at ændre den nuværende ordning, hvorefter pensionen til pensionister i plejehjem helt tilbageholdes som et led i betalingen for opholdet. Det foreslås, at staten fremtidig for

[Socialministeren]

hver pensionist i plejehjem udbetaler et beløb til kommunen svarende til den sociale pensions grundbeløb. Det udbetalte beløb vil herved betyde en nedsættelse af udgifterne ved institutionsopholdet.

På grundlag af det nævnte oplæg har regeringen udformet det foreliggende forslag til ændrede finansieringsregler på det sociale område. Efter drøftelser med de kommunale organisationer er der imidlertid foretaget ændringer i forhold til oplægget på følgende punkter:

Der stilles ikke forslag om at inddrage kommunerne i finansieringen af førtidspensionerne, ligesom der ikke foreslås ændringer i finansieringen af forsorgshjem, der herefter fortsat skal drives af amtskommunerne med 75 pct. statsrefusion.

Efter ønske fra de kommunale organisationer foreslås der på institutionsområdet indført en ordning med takstbetaling som afløsning af en ordning med udgiftsdeling. Der opnås herved en større budgetsikkerhed ved levering af institutionspladser mellem kommuner og amtskommuner.

Jeg vil samtidig gerne knytte en bemærkning til den bestemmelse i lovforslaget, der vedrører hjemmelen for socialministeren til at fastsætte regler om indsendelse til centrale myndigheder af revisionsmateriale. Det er ikke min hensigt gennem revisionsberetningerne at etablere kontrolforanstaltninger over for kommunerne og amtskommunerne på de områder, hvor staten ikke længere deltager i finansieringen. Dette vil afgjort ikke harmonere med intentionerne bag finansieringsomlægningen. De centrale myndigheder har imidlertid et behov for at kunne følge udviklingen inden for hele det sociale område. Derfor vil det være værdifuldt, hvis der gennem revisionsberetninger kan opnås en viden om, hvordan de enkelte bestemmelser virker.

Endvidere vil jeg nævne, at regeringen overvejer, om der vil kunne opnås en mere hensigtsmæssig arbejdsdeling mellem sygehusvæsen og socialektor, hvis der for de amtskommunale sygehuse ligesom for amtskommunale sociale institutioner indføres kommunal betaling.

Jeg vil endelig fremhæve, at finansieringsomlægningen foreslås gennemført med virkning fra 1. januar 1987. Regeringen er her opmærksom på, at der er tale om en omfattende omlægning, og at det derfor er nød-

vendigt, at kommunerne og amtskommunerne får en rimelig tid til at forberede indkøringen af de nye regler.

Idet jeg i øvrigt henviser til bemærkningerne til lovforslaget, skal jeg anmode om tingets hurtige og velvillige behandling af forslaget.

Den første sag på dagsordenen var:

1) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 20:

Forespørgsel til miljøministeren [om dioxinforurening af mennesker og miljø].

Af Anne Grete Holmsgård (VS) og Leif Hermann (SF).

(Anmeldt 21/3 85).

Fjerde næstformand (Ole Vig Jensen):

Hvis ingen gør indsigelse mod fremme af denne forespørgsel, betragter jeg tingets samtykke dertil som givet. (Ophold). Det er givet.

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Spørgsmål til ministre:

Spm. nr. S 916

1) Til udenrigsministeren af:

Albrechtsen (VS):

»Hvilke yderligere skridt vil regeringen tage for at sikre, at Den interamerikanske Udviklingsbank bevilger Nicaragua det ansøgte lån på 58 mill. dollars?«

Skriftlig begrundelse

Ifølge Information den 20. marts 1985 har USA's udenrigsminister, George Shultz, forsøgt at presse Den interamerikanske Udviklingsbank – BID – til at sylte et lån til Nicaragua på 58 mill. dollars eller ca. 700 mill. kr. Dette lån, der skal bruges til udvikling af landbruget i Nicaragua, er naturligvis af meget stor betydning for landets økonomiske udvikling.

Men USA har hidtil kunnet hindre bevilgningen ved at true med at tilbageholde fremtidige amerikanske tilskud.